Annus II. - Vol. II Die 31 Maii 1910. Num. 10.

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

SUMMARIUM

I. *Acta Pii PP. X:* Litterae Apostolicae, pag. 405; Epistolae, pag. 407. — II. *S. C. Consistorialis:* Nominationes Episcoporum et erectiones dioecesum, pag. 409. — III. *S. C. de Propaganda Fide:* Erectio novae Missionis, pag. 410. — IV. *S. C. Rituum:* Decretum confirmationis cultus praestiti V. Servo Dei Bartholo Buonpedoni, pag. 411; Decretum introductionis causae beatificationis et canonizationis V. Servi Dei Paschalis Attardi, pag. 414. — V. *S. Rota Romana:* Iurium pag. 418. — VI. *Signatura Apostolica:* Curae animarum, pag. 431. — VII. *Secretaria Status:* Epistolae, pag. 432.

Diarium Romanae Curiae: Congregazione generale, nomine, pag. 434.

ROMAE
TYPIS POLYGLOTTIS VATICANIS

MDCCCCX.

Directio: Palazzo della Cancelleria. — Roma.
Administratio: Tipografia Poliglotta Vaticana. — Roma.

Pretium annuae subnotationis.
Pro Italia, L. **12.** — Extra Italiam, L. **15.**
Unius fasciculi, L. **1.**

« *Bis* fere *in mense* (Commentarium) *prodibit, ac quotiescumque vel necessitas vel utilitas id postulare videbitur* ». (Ex *Commentarii Officialis* ratione, die 29 Octobris 1908 edita).

INDEX HUIUS FASCICULI

ACTA PII PP. X

Litterae Apostolicae.

PAG.

I. *Ad augendam.* - Indulgentia quotidiana perpetua pro sanctuario a S. Specu S. Benedicti. - *27 octobris 1910* 405

II. *Comperta sunt.* - Conceduntur praecipuae facultates ordini Eremitarum S. Augustini. - *18 martii 1910* 406

Epistolae.

I. *Non satis.* - Ad Iosephum S. R. E. Presb. Card. Francica-Nava, Archiepiscopum Cataniensem, Alexandrum S. R. E. Card. Lualdi, Archiep. Panormitanum et ad caeteros Archiepiscopos et Episcopos Siciliae. - *9 maii 1910* 407

II. *Delectarunt.* - Ad R. P. D. Ioannem Baptistam, Episc. Iaciensem - *9 maii 1910* 408

III. *Quod nobis.* - Ad R. P. D. Alfredum, Episcopum titul. Arcensem, Administratorem Apostolicum dioecesis Lucanensis. - *9 maii 1910* 408

S. CONGREGATIO CONSISTORIALIS.

I. Nominationes Episcoporum 409

II. Erectio dioecesum. . . . . »

S. CONGREGATIO DE PROPAGANDA FIDE.

Decretum quo erigitur nova Missio « Drisdale-River » a Vicariatu Apostolico Kimberliensi (in Australia) dismembrata. - *4 maii 1910.* . 410

S. CONGREGATIO RITUUM.

I. *Collen.* - Confirmationis cultus ab immemorabili tempore praestiti Servo Dei Bartholo Buonpedoni, parocho e tertio ordine Sancti Francisci ex oppido Sancti Geminiani, beato et sancto nuncupato. - *19 aprilis 1910* 411

II. *Neapolitana.* - Beatificationis et Canonizationis Ven. Servi Dei Paschalis Attardi, sacerdotis saecularis. - *9 aprilis 1910* 414

Annus II. - Vol. II. Die 31 Maii 1910. Num. 10.

ACTA APOSTOLICAE SEDIS

COMMENTARIUM OFFICIALE

ACTA PII PP. X

LITTERAE APOSTOLICAE

I.

INDULGENTIA QUOTIDIANA PERPETUA
PRO SANCTUARIO A S. SPECU S. BENEDICTI.

PIUS PP. X.

Ad perpetuam rei memoriam. — Ad augendam fidelium religionem animarumque salutem procurandam caelestibus Ecclesiae thesauris pia caritate intenti, omnibus ac singulis utriusque sexus Christifidelibus, qui vere poenitentes atque ubicumque rite confessi, ad S. Synaxim in Ecclesia Sanctuarii a Sacro Specu S. Benedicti apud civitatem Sublacensem nullius Dioeceseos accesserint, ibique pro Christianorum Principum concordia, haeresum extirpatione, peccatorum conversione ac S. Matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, plenariam singulis anni diebus lucrandam omnium peccatorum suorum indulgentiam ac remissionem, quam etiam animabus Christifidelium in Purgatorio detentis per modum suffragii applicabilem, misericorditer in Domino concedimus ac largimur. Volumus autem ut apostolicae litterae a rec. mem. Clemente Papa XI Decessore Nostro die vicesimo secundo Novembris anno MDCCI datae, quae incipiunt *Iniunctum Nobis* quaeque ab alio Decessore Nostro Pio PP. VII die quinto et vicesimo Iulii anno MDCCCXVII novis privilegiis auctae fuerunt, firmae, validae efficacesque sint. Non obstantibus in contrarium facientibus quibuscumque. Praesentibus perpetuo valituris.

Datum Romae apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die vicesima septima Octobris MCMIX, Pontificatus Nostri anno septimo.

R. CARD. MERRY DEL VAL,
a Secretis Status.

L. ✠ S.

II.

CONCEDUNTUR PRAECIPUAE FACULTATES ORDINI EREMITARUM S. AUGUSTINI.

PIUS PP. X.

Ad perpetuam rei memoriam. — Comperta sunt Nobis eximia in religionem beneficia, quae inclytus ordo Eremitarum S. Augustini, Dei verbis ad populum praecipue faciendis, assidue confert. Quo vero exantlati huiusmodi labores in uberius animarum bonum cedant, sacras expeditiones atque exercitationes spirituales, quibus religiosa eadem familia fideles ad christianae vitae decus ubique gentium adhortari studet, tum peculiaribus privilegiis, tum coelestibus Ecclesiae thesauris libentes locupletamus. Quare de omnipotentis Dei misericordia ac Beatorum Petri et Pauli Apostolorum Eius auctoritate confisi, omnibus ac singulis praefati ordinis sacerdotibus, qui sacras missiones peragant, vel spirituales exercitationes moderentur, praesentium tenore Apostolica auctoritate Nostra concedimus ac largimur, ut illarum postremo die benedictionem Nostro ac Romani Pontificis pro tempore nomine et auctoritate cum Crucifixo sub unico signo et cum plenaria indulgentia universis Christifidelibus ubique impertire licite queant, quae plenaria indulgentia ab iis tantum sit lucranda, qui eidem benedictioni adstiterint, ac vere poenitentes et confessi ac S. Communione refecti, Ecclesiam vel publicum oratorium, ubi id pietatis opus habebitur, visitaverint, et pro christianorum Principum concordia, haeresum extirpatione, peccatorum conversione ac S. Matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint. Iis praeterea fidelibus, qui sacris hisce missionibus vel exercitationibus ultra medium tempus quo eae perduraverint, interfuerint, ac pariter expiati admissorum confessione ac coelestibus epulis recreati, vel semel illarum temporis spatio, vel uno quo cuique libeat e quindecim diebus immediate subsequentibus, Ecclesiam aut publicum oratorium visitantes, ibi, ut praefertur, oraverint, plenariam similiter omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concedimus. Quoties autem missionum aut exercitationum tempore vel catecheses vel conciones audierint, ducentos dies eis de iniunctis seu alias quomodolibet debitis poenitentiis in forma Ecclesiae consueta relaxamus.

Praedictis vero sacerdotibus facultatem impertimus, Cruces, Crucifixos, sacra numismata, coronas precatorias et parvas D. N. I. C., B. M. V., et Sanctorum metallicas statuas benedicendi, eisque indulgentias applicandi, quae in elencho edito typis S. Congregationis de Propaganda Fide diei XXVIII Augusti MCMIII continentur; et quod ad coronas precatorias

non exceptis indulgentiis a S. Birgitta nuncupatis; et potestatem insuper facimus coronas precatorias item benedicendi cum indulgentia quingentorum dierum pro quolibet *Pater* et pro qualibet *Ave* recitatis consequenda. Iisdem denique presbyteris fas erit Cruces ferreas vel ligneas ubique terrarum, de Ordinarii consensu, post peractas missiones erigere ac benedicere, eisque applicare *primo:* indulgentiam plenariam ab iis fidelibus lucrifaciendam, qui, admissis rite expiati ac S. Synaxi suscepta, die anniversario huius erectionis vel, si hic sit profestus, dominica insequente, nec non festis Inventionis et exaltationis SS. Crucis, vel dominica respective subsequente a primis vesperis ad occasum solis diei huiusmodi devote Ecclesiam vel publicum oratorium visitaverint, atque ibi, ut supra, oraverint; *secundo:* indulgentiam septem annorum totidemque quadragenarum, quam semel in die fideles adipisci poterunt, si corde saltem contrito salutationem angelicam in memoriam septem dolorum Deiparae Virginis ante easdem Cruces septies recitaverint; *tertio:* indulgentiam quinque annorum totidemque quadragenarum, ab iis fidelibus semel pariter in die lucrandam, qui corde contriti orationem dominicam, salutationem angelicam et *Gloria Patri* ante memoratas Cruces ter in memoriam trium horarum agoniae D. N. I. C. pie ac devote recitaverint. Quas omnes indulgentias, peccatorum remissiones ac poenitentiarum relaxationes etiam animabus Christifidelium in Purgatorio detentis per modum suffragii applicari posse misericorditer in Domino indulgemus. In contrarium non obstantibus quibuscumque. Praesentibus perpetuo valituris.

Datum Romae apud S. Petrum sub annulo Piscatoris, die XVIII Martii MCMX, Pontificatus Nostri anno septimo.

R. Card. Merry del Val,
a Secretis Status.

L. ✠ S.

EPISTOLAE.

I.

DILECTIS FILIIS NOSTRIS IOSEPHO S. R. E. PRESB. CARD. FRANCICA-NAVA ARCHIEPISCOPO CATANIENSI, ALEXANDRO S. R. E. CARD. LUALDI ARCHIEPISCOPO PANORMITANO ET VENERABILIBUS FRATRIBUS CETERIS ARCHIEPISCOPIS ET EPISCOPIS SICILIAE.

Dilecti Filii Nostri et Venerabiles Fratres, salutem et apostolicam benedictionem. — Non satis visum est vobis, cum proxime ad Mariae Tyndaridis convenistis, ut de communibus dioecesum vestrarum rationibus ex more ageretis, eum auspicari coetum vestrae in Nos pietatis, observantiae fidei-

que professione splendida: idem enim Nobis officium exhibere voluistis amantissima epistola, quae Nos nimirum valde delectavit. Eo magis, quod inde cognovimus, cum de aliis rebus magni momenti vos contulisse consilia, tum praecipue de studiis Seminariorum ad eam, quam dedimus, normam exigendis: id quod certe permagni interest. Perspectam autem habentes diligentiam prudentiamque vestram non dubitamus, quin ea statueritis, quae maxime ad rem conducant. Eadem ut feliciter possitis exsequi, vobis a Deo precamur; atque auspicem divinorum munerum, itemque testem benevolentiae Nostrae, vobis, dilecti Filii Nostri et Venerabiles Fratres, et Clero populoque vestro apostolicam benedictionem peramanter impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die IX Maii MCMX, Pontificatus Nostri anno septimo.

PIUS PP. X.

II.

VENERABILI FRATRI IOANNI BAPTISTAE EPISCOPO IACIENSI.

Venerabilis Frater, salutem et apostolicam benedictionem. — Delectarunt Nos tuae Clerique tui communes litterae: ex quibus intelleximus, vos, cum in solemni coetu consilia contulissetis de religiosa socialique re tuenda populi, in asceterium convenisse omnes, nempe ut, pie comprecando et sancta meditando, prius integraretis vires animi, quam ad effectum ea consulta adduceretis. Recte enim indicastis neminem posse nec sibi prodesse nec aliis ad aeternam salutem, nisi qui agatur Dei spiritu. Vos autem e sacro recessu promptos prodiisse et alacres ad omnia obeunda, quae Deo sint gloriae, et videmus et laetamur. Nihil igitur est dubii, quin laborum vestrorum uberes ista ecclesia perceptura sit fructus. Itaque divinam vobis gratiam, quae quidem si absit, inanis omnis est labor, impense precamur; atque auspicem caelestium munerum, apostolicam benedictionem, qua vestram quoque remuneramur piam stipem, vobis, primumque tibi, Venerabilis Frater, peramanter impertimus.

Datum Romae apud S. Petrum, die IX Maii MCMX, Pontificatus Nostri anno septimo.

PIUS PP. X.

III.

VENERABILI FRATRI ALAPHRIDO EPISCOPO TITULARI ARCENSI, ADMINISTRATORI APOSTOLICO DIOECESIS LUCANENSIS.

Venerabilis Frater, salutem et apostolicam benedictionem. — Quod Nobis nuntias, anno vertente, sacra solemnia in tua dioecesi fore ob

memoriam institutae in pago Ticinensi hierarchiae ecclesiasticae, gratum est; praesertim quia Sedis Apostolicae paternam de vobis providentiam hac re cernimus illustratum iri. Decet autem tuos eo vel splendidius eius facti memoriam celebrare velle in gratiam tui, quem audimus abhinc annis viginti quinque a primo istius dioecesis antistite primum omnium esse creatum sacerdotem. Nos, quibus es merito carus, te faustis ominibus iam nunc prosequimur: novimus enim tuam pastoralis officii diligentiam, cuius quidem illa etiam sunt Nobis argumento, et quod vetustam nobilemque aedem, Lucani principem, reficiendam novoque cultu exornandam curasti, et quod in ea ipsa aede, quae propediem patebit iterum celebritati sacrorum, dioecesanam habere Synodum decrevisti. Denique in saecularibus honoribus Carolo Borromaeo tribuendis - quoniam istius dioecesis pars maxima ditioni paruit sanctissimi Episcopi - valde probamus tibi esse curae, ut Lucanenses tui nemini cedant. Auspicem divinorum munerum ac testem benevolentiae Nostrae, tibi, Venerabilis Frater, et Clero populoque tuo apostolicam benedictionem peramanter impertimus.

Datum Romae apud Sanctum Petrum, die IX Maii MCMX, Pontificatus Nostri anno septimo.

PIUS PP. X.

S. CONGREGATIO CONSISTORIALIS

NOMINATIONES EPISCOPORUM.

SSmus D. N. Pius Papa X, decreto Sacrae huius Congregationis, elegit:

6 maii 1910. — R. P. D. Carolum Bertuzzi, episcopum Fulginatensem, in archiepiscopum titularem ecclesiae Diocletanae.

13 maii 1910. — R. P. D. Apollonium Maggio, episcopum titularem ecclesiae Lystrensis, in episcopum ecclesiae cathedralis Asculanae in Piceno.

Mandavit autem idem SSmus Dominus ut hac de re Litterae Apostolicae sub plumbo ad tramitem iuris expediantur.

ERECTIONES DIOECESUM.

SSmus D. N. Pius PP. X, decreto Sacrae Congregationis Consistorialis, erexit:

4 martii 1910. — Novam Sedem episcopalem Reginatensem (Regina), in provincia ecclesiastica S. Bonifacii in regione Canadensi;

— Novum Vicariatum Apostolicum *de Keevvatin,* in eadem provincia ecclesiastica S. Bonifacii.

Mandavit autem idem SSmus Dominus ut hac de re Litterae Apostolicae sub plumbo ad tramitem iuris expediantur.

S. CONGREGATIO DE PROPAGANDA FIDE

DECRETUM QUO ERIGITUR NOVA MISSIO " DRISDALE-RIVER " A VICARIATU APOSTOLICO KIMBERLIENSI (IN AUSTRALIA) DISMEMBRATA.

Ad fluvium Drisdale-River vulgo nuncupatum in occiduo-septemtrionali plaga Vicariatus Apostolici Kimberliensis, quae lineis seu gradibus 128 longitudinis (Greenwich) et 16 latitudinis Austr. circumscribitur, Missionem quamdam, pro Aborigenarum evangelizatione, ab eodem Vicariatu dismembrandam et ecclesiasticae iurisdictioni Abbatiae Novae Nursiae interim subiiciendam, suo autem tempore in alteram Abbatiam nullius constituendam, R. P. D. Fulgentius Torres O. S. B. Abbas Novae Nursiae ab hac S. Congregatione erigendi facultatem humiliter postulavit.

Qua super petitione, praehabito voto atque assensu Revmi P. D. Episcopi Geraldtonensis supradicti Vicariatus Apostolici Administratoris, attentisque votis atque commendationibus Eminentissimi P. D. Patritii Cardinalis Moran Archiepiscopi Sydneyensis, qui communia omnium Australiae Ordinariorum in novissima plenaria Synodo coadunatorum desideria ita exprimebat, Eminentissimi ac Reverendissimi Patres huius Sacrae Congregationis Christiano Nomini propagando praepositae, in plenariis comitiis die 25 p. e. mensis Aprilis habitis, propositionem Revmi P. D. Abbatis Novae Nursiae maturo examini subiicierunt, et ad dubium: « An expediat dismembratio Vicariatus Apostolici Kimberliensis, et erectio Missionis Drisdale-River nuncupatae Abbatiae Novae Nursiae adnectendae, iuxta modum a PP. Benedictinis propositum » respondendum esse censuerunt: « Affirmative ».

Hanc autem Eminentissimorum Patrum sententiam ab infrascripto Secretario in Audientia externi diei SSmo D. N. Pio divina Providentia

PP. X relatam eadem Sanctitas Sua benigne adprobare ratamque habere dignata est, atque praesens super hoc decretum confici mandavit.

Datum Romae, ex Aedibus S. C. de Propaganda Fide, die 4 Maii 1910.

Fr. H. M. Card. Gotti, *Praefectus.*

L. ✠ S. Aloisius Veccia, *Secretarius.*

S. CONGREGATIO RITUUM

I.

COLLEN. *(Colle di Val d' Elsa).*

CONFIRMATIONIS CULTUS AB IMMEMORABILI TEMPORE PRAESTITI SERVO DEI BARTHOLO BUONPEDONI, PAROCHO E TERTIO ORDINE SANCTI FRANCISCI, EX OPPIDO SANCTI GEMINIANI, BEATO ET SANCTO NUNCUPATO.

Cultus immemorialis Beati Vivaldi, Eremitae e Tertio Ordine S. Francisci, a Sanctissimo Domino Nostro Pio Papa X per Decretum Sacrae Rituum Congregationis die 11 Februarii anno elapso 1909 confirmatus, animos addidit actoribus hanc similem Causam promovere. Agitur enim de viro ipsi Vivaldo aetatis et temporis aequali, fraternitatis socio, virtutis ac perfectionis religiosae magistro et duce, Bartholo Buonpedoni, ita ut horum Tertiariorum vita, fama, cultus atque iuridica de his inquisitio amico foedere uniantur et mutuo illustrentur. In oppido *Mucchio* nuncupato, prope Sangeminianum, dioecesis tunc Volaterranae nunc Collensis, an. 1227, in lucem editus est Bartholus ex nobilibus parentibus Ioanne et Gentina Buonpedoni. Genitrix, adhuc sterilis, deprecante sancto Petro Apostolo ab ipsa enixe invocato, hunc puerum obtinuisse fertur. Infans, gratia divina praeventus, futurae sanctitatis indubia praemonstravit indicia, potissimum castitatis et caritatis. Traditur etiam quod ex ore puelli, adstantibus et obstupentibus familiaribus, favillae ignis prodierunt. A pia matre sancte institutus, aetate ac virtute succrescens, cunctis erat exemplo. Mundum eiusque illecebras spernens, posthabitis etiam nuptiis suae nobilitati congruis, se totum Deo devovere statuit. Id aegre ferens pater nimis dure filium probavit, qui, paterna domo relicta, Pisas profectus est. Illic in monasterio S. Viti, Ordinis S. Benedicti, benigne excipitur. Pietatis et scientiae novis praestans incrementis, ardentius

sentit desiderium religiosae vitae amplectendae. Quod optimus iuvenis custodit ac fovet precibus bonisque operibus, etsi ab humani generis hoste pluries tentetur. Verum, Deo adiuvante, e praelio victor evadens et propositi constans, quum tricesimum aetatis annum iam agat, ad Episcopum Volaterranum aperto fidentique animo confugit. Ad huius nutum promptus et obediens, post legitimas probationes, sacris Ordinibus rite initiatur. Mox ad curam animarum gerendam destinatus et electus, per primum decennium paroeciam *Peccioli* et per alterum decennium paroeciam *Pichena* regit ac gubernat. Boni Pastoris vestigia secutus, factus forma gregis ex animo, pastoralia officia sedulo adimplet, vitam ipsam pro ovibus suis dare paratus. In parochi munere fungendo, praeter ceteras virtutes, peculiari quodam modo liberalitatem in pauperes exercet; unde Christum sub specie pauperis hospitio excipere meretur. Attamen quia Bartholus acceptus erat Deo, necesse fuit ut tribulationis igne probaretur. Hisce enim viginti annis in cura animarum exactis, et iam sexagenarius, ita horridis lepris corripitur ut a planta pedis usque ad verticem capitis nulla pars esset in eo sana. Hinc praehabita sui Episcopi venia, paroecia dimissa, habitu Tertii Ordinis S. Francisci indutus, leprosorum xenodochium penes oppidum *Celloli* ingreditur. Humilis et infirmus divinae voluntati acquiescens, molestias atque afflictiones illas gravissimas patienter tulit, nec peccavit labiis suis nec stultum quid contra Deum locutus est, veluti alter Iob, tranquille ingeminans: « Si bona suscepimus de manu Dei, mala quare non suscipiamus, maxime quum in bonum nostrum atque aeternam nostram salutem cedant? Sit nomen Domini benedictum ». Et Deus, ita purificans servum suum, ostendit ei signa suae misericordiae et miserationum. Vere Pater misericordiarum et « Deus totius consolationis qui consolatur nos in omni tribulatione nostra ». Divina enim operante virtute, Bartholus pacem cum gaudio in corde servabat, confratris sui Vivaldi assidua cura et familiari consuetudine recreatus, necessaria quoque vitae sustinendae semper habebat, aliquando etiam per extraordinarium ac mirum divinae Providentiae concursum, Eiusque corpus, etsi in miserrimo illo statu redactum, tamen suaviter olebat. Insuper, hisce signis et fama sanctitatis permoti, ex omni Hetruriae regione, fideles ad leprosum hunc invisendum seorsim et turmatim confluebant, admirantes et compatientes illasque salutariter recolentes consolatorias sententias tum divini Redemptoris redivivi: « Nonne haec oportuit pati Christum et ita intrare in gloriam suam? », tum Pauli Apostoli: « Non sunt condignae passiones huius temporis ad futuram gloriam quae revelabitur in nobis ». Tandem Bartholus, post hanc magnam ac diuturnam tribulationem,

ulceribus quidem plenus in corpore, sed meritis et virtutibus onustus in spiritu, quum iam comperisset proximum ac certum diem obitus, Sacramentis Ecclesiae devotissime receptis, coelum ingredi ac vitae et iustitiae coronam recipere meruit, die 12 Decembris an. 1300, aetatis suae septuagesimo secundo. Ad corpus triduo expositum ac suavissimum adhuc efflans odorem cives et advenae accurrerunt frequentissimi. Ipsum vero in ecclesiam S. Augustini, penes oppidum S. Geminiani, religiose delatum, post solemnes ac rituales exequias in apposito tumulo conditum est. Interim, ob eximiam sanctitatis famam, compluribus etiam assertis prodigiis auctam, cultus publicus inde ab obitu Servi Dei ad haec usque tempora perseverans, Eidem praestitus fuisse fertur cum opportuna fidelium Eius caelestis patrocinii invocatione ob liberationem vel praeservationem a lepris. Super huiusmodi autem cultu immemoriali inquisitiones ordinariae in ecclesiastica Curia Collensi, cum subsequenti sententia favorabili Revmi Episcopi, anno 1898 confectae sunt, deinceps completae, roboratae et exornatae tum per epistolam hodierni Antistitis Collensis Maximiliani Novelli, d. d. 18 Aprilis 1908, tum per documenta numero viginti sex in apposito elencho et ordine chronologico disposita ab an. 1400 ad an. 1901. Ex quibus omnibus ad Sacram Rituum Congregationem transmissis, eruere atque innuere sufficit titulum Beati vel Sancti Bartholo passim tributum, imagines radiis vel aureola redimitas cum eodem titulo, capellam et altare continens urnam cum reliquiis et inscriptione: « Ossa divi Bartholi Geminianensis malorum geniorum fugatoris », pia sodalitia Bartholi nomine et patrocinio decorata, lampades, lumina, frequentes visitationes et peregrinationes fidelium validam opem implorantium ad Servi Dei sepulchrum ac tandem festum in Eius honorem, cum oblatione cereorum a Municipio facta et publicis nundinis, dominica postrema mensis Maii et alibi die natalitia idibus Decembris, recolendum. Quod festum institutum fuisse perhibetur per decretum diei 20 Maii an. 1499, a Christophoro, Vicario Generali Episcopi Volaterrani, ex Delegatione pontificia collata per Litteras Apostolicas Alexandri VI, d. d. 16 Maii 1498; testante etiam Benedicto XIV qui, in suo opere de *Beatificatione et Canonizatione Sanctorum*, edito an. 1740 et 1841, refert « Beatum Bartholum a S. Geminiano coli ex facultate Ecclesiae et indulgentias in Eius honorem concessas fuisse a Gregorio XIII, visitantibus ipsius Beati ecclesias, teste Theodoro Ferrinio in Beati Bartholi vita ». Itaque, quum praedicta acta processualia cum informatione et summario, necnon cum responsione ad animadversiones R. P. D. Promotoris Sanctae Fidei, examini et iudicio Apostolicae Sedis subiecta fuerint, instante Rmo P. Francisco Maria

Paolini, Ordinis Fratrum Minorum Postulatore Generali, Rmi Episcopi, cleri et populi Sancti Geminiani et totius dioecesis Collensis atque insimul Rmi P. Dionisii Schuler, totius memorati Ordinis Ministri Generalis, preces et vota depromente, Emus ac Revmus Dñus Cardinalis Franciscus a Paula Cassetta, Episcopus Sabinensis et huius Causae Ponens seu Relator, in Ordinario Sacrorum Rituum Congregationis Coetu subsignata die ad Vaticanum coacto, sequens dubium discutiendum proposuit: « An sententia a Rmo Dño Episcopo Collensi lata super cultu ab immemorabili tempore exhibito praefato Servo Dei, sit confirmanda in casu et ad effectum de quo agitur? » Et Emi ac Rmi Patres Sacris tuendis Ritibus praepositi, post relationem ipsius Emi Cardinalis Ponentis, audito etiam voce et scripto R. P. D. Alexandro Verde Sanctae Fidei Promotore, reformato dubio, omnibus accurate perpensis, rescribendum censuerunt: « Affirmative seu constare de casu excepto a decretis sa. me. Urbani Papae VIII in casu et ad effectum de quo agitur; seu confirmandum esse cultum, si Sanctissimo placuerit ». Die 19 Aprilis 1910.

Quibus omnibus Sanctissimo Domino Nostro Pio Papae X per infrascriptum Cardinalem Sacrae Rituum Congregationi Praefectum relatis, Sanctitas Sua Rescriptum Sacrae eiusdem Congregationis ratum habuit et probavit, die 27, eisdem mense et anno.

Fr. S. Card. Martinelli, *S. R. C. Praefectus.*

L. ✠ S.

† Petrus La Fontaine, Episc. Charystien., *Secretarius.*

II.

NEAPOLITANA *(Napoli).*

BEATIFICATIONIS ET CANONIZATIONIS VEN. SERVI DEI PASCHALIS ATTARDI, SACERDOTIS SAECULARIS.

Illustris clerus neapolitanus qui, maiorum suorum vestigiis inhaerens, spectatae virtutis, sanae scientiae singularisque studii et amoris pro Dei gloria et animarum salute provehenda haud parvum nomen sibi comparavit, e suo gremio exisse gaudet ac laetatur alterum sacerdotem super candelabro positum. Paschalis Attardi nova luce illuminat dilectos fratres concivesque suos quibus, suam quoque vivendi formam domesticis ac sacerdotalibus virtutibus claram suaviter ac modeste exhibens, cum Paulo Apostolo dicit: « Imitatores mei estote, sicut et ego

Christi ». Hic homo Dei bene describitur et repraesentatur in *Ecclesiastico* per beatum illum virum qui « inventus est sine macula, post aurum non abiit, nec speravit in pecunia et thesauris, et mirabilia fecit in vita sua, quia omnem spem suam in Dei bonitate et potentia reposuit ». Neapoli ortus die 2 Octobris an. 1837, ex legitimis coniugibus Nicolao et Clementina Catena, in sacro regenerationis fonte quatuor habuit imposita nomina Paschalem, Vincentium, Raphaëlem et Gertrudem. Parentum cura et exemplo primis catechismi rudimentis edoctus, succrescebat infans insimul modestus, religiosus ac pius. Puerilibus ludis posthabitis, domi altariola erigere, sacras coeremonias imitari et peculiaria festa devotis exercitationibus celebrare delectabatur. Maiorum dictis prompte alacriterque obtemperans, tutam obedientiae viam terebat; inspiciens huius virtutis perfectum exemplar in Christo et probe sciens obedientiam in lucta quam homo in vita sua sustinere debet, gloriosas parituram esse victorias. In templo frequens ac diu multumque orans, de rebus divinis conciones audire atque incruento Missae sacrificio aliisque sacris functionibus adstare satagebat. Solitudinis amor, sensuum custodia atque ipsius corporis habitus, incessus ac gravitas optimum iuvenem adeo penes domesticos et cives commendabant, ut Eum obviam videntes per vias Sanctum reverenter appellarent. Neque minor erat opinio praeceptoris Michaelis sacerdotis Scotti, qui suum discipulum, studio, modestia et diligentia eximium, diligebat ceterisque condiscipulis in exemplum indigitabat. Sedatis fluctibus ob rerum novarum studia excitatis ann. 1848-1849, neapolitanum Societatis Iesu atheneum, iam clausum denuo patuit alumnis, inter quos selectum tenuit locum Paschalis, ingenio ac virtute pollens, qui etiam peculiari coetui iuvenum praestantiorum a S. Aloisio nuncupato meruit adscribi. Hisce aliisque ornatus perfectioris vitae incrementis ac divina gratia adiutus, ecclesiasticae militiae nomen dare exoptavit et, consulente confessario suo, viro prudenti ac pio, atque consentientibus parentibus, anno 1856 clericalem habitum induit. Theologicis disciplinis incoeptis ac feliciter expletis, post varias ac praescriptas probationes, ad sacros Ordines gradatim ac rite promotus fuit. Memorare autem libet Servum Dei in urbe Roma subdiaconatum recepisse a Cardinali Riario-Sforza, Archiepiscopo Neapolitano, qui, persecutionem passus propter iustitiam, in hac urbe, veluti refugii loco, tunc degebat. Sacerdotio auctus, nulli pepercit industriae ac labori ad Dei gloriam cum animarum salute promovendam. Neapoli in ecclesia Ssmo Nomini Iesu dicata sedulus ac devotus operam suam in ministerio praestabat. Peculiari ac filiali pietatis affectu erga divinum Redemptorem eiusque Virginem Matrem Imma-

culatam et sanctum Ioseph castissimum huius Virginis sponsum ferebatur. Re familiari aliquantulum depressa, praesertim ob varias infirmitates quibus Ipse ac sui afflictabantur, hisce domesticis indigentiis sublevandis simulque pueris ac adolescentulis recte instituendis in propria domo, scholam aperuit. Dum litteras tradebat, animos alumnorum ad pietatem informabat. Praesentiam ac timorem Dei cum conscientiae puritate per devotas exercitationes inculcare satagebat, vehementer exhortans discipulos natu maiores ut quotidie sacro adstarent et frequenter ad sacram mensam accederent. Hanc suam charitatem fidelis Christi servus ac minister large et copiose explicabat etiam erga infirmos in xenodochio ac potissimum erga egenos et pauperes in oratorio nocturno quod penes supradictam ecclesiam sedem habebat ipsumque Paschalem per plures annos moderatorem. Qui patienter et mansuete sodales christiana doctrina instruendo, in operibus ad Congregationem *Spiritus* dominicalem pertinentibus eos constanter exercebat. In concionibus, quas de rebus divinis ad normam sacrorum canonum saepissime ad populum habebat, non minus docte et lucide quam fortiter et suaviter ita audientium animos, Deo adiuvante, commovebat, ut in eis, praeter multam admirationem et lacrymarum copiam, solidiores virtutis et gratiae fructus gigneret. Ex discipulis atque auditoribus Servi Dei plures, meliora charismata secuti, statum ecclesiasticum sive saecularem sive regularem amplexi sunt, in quo, sacris ministeriis bonisque operibus sedulo intenti, propriam aliorumque salutem usque ad vitae exitum curarunt. Eius prudentia, industria et charitas maxime eluxerunt in audiendis fidelium utriusque sexus confessionibus eorumque conscientiis dirigendis. Per viam mediam a S. Alphonso Maria de Ligorio magistro et duce signatam, suos poenitentes filiosque spirituales, per salutares mentis et cordis ascensiones ad montem sanctum Dei perduxisse perhibetur. Tandem, diuturnis laboribus, corporis macerationibus atque continuis infirmitatibus consumptus, proximum vitae finem fidenter aspexit, cupiens dissolvi et esse cum Christo. Mox, lethali et insanabili morbo correptus, quum tres ante dies Sacrum litavisset, vir Dei, voti compos effectus, meritis dives ac coelo maturus, supremum diem piissime obiit, die 25 Martii an. 1893. Corpus Servi Dei biduo mansit expositum ut civium ex omni ordine confluentium votis satisfieret, qui aliquid sibi ex Eius vestibus et capillis arripere certabant veluti reliquias, memoriae ac venerationis causa. Ipsius corporis translatio in ecclesiam Congregationis *Spiritus* non minus quam solemnes exequiae, ob religiosam pompam populique devoti frequentiam triumpho similis visa est. Fama autem sanctitatis quam Paschalis, simplex sacerdos saecularis,

Neapoli tantum commoratus, nec splendore dignitatum et officiorum nec celebritate operum ac fundationum sed solo exercitio sacri ministerii atque omnigenae virtutis sibi adeptus fuerat in vita, post eius obitum magis in dies clara ita percrebuit, ut, biennio elapso, ad inquisitionem super ea in ecclesiastica Curia neapolitana adornandam deventum sit. Quae quidem inquisitio, iustis de causis pluries intermissa, demum an. 1904 absoluta, ad Sacram Rituum Congregationem transmissa est. Quum vero omnia in promptu sint, instante Rmo P. Antonino ab Assumptione, Ordinis SSmae Trinitatis Ministro Generali et huius Causae postulatore, attentis litteris postulatoriis quorumdam Emorum Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium, plurium Rmorum Antistitum, necnon Canonicorum, Hebdomadariorum et quadraginta presbyterorum ecclesiae Metropolitanae archidioecesis Neapolitanae aliorumque canonicorum vel rectorum ecclesiarum collegiatarum eiusdem archidioecesis simulque complurium praepositorum Ordinum vel Congregationum religiosarum, infrascriptus Cardinalis Sebastianus Martinelli, Sacrae Rituum Congregationi Praefectus et ipsius Causae Ponens seu Relator, in ordinariis Sacri eiusdem Consilii Comitiis subsignata die ad Vaticanum habitis, sequens dubium discutiendum proposuit: « An sit signanda Commissio introductionis Causae in casu et ad effectum de quo agitur ». Et Emi ac Revmi Patres sacris tuendis ritibus praepositi, post relationem ipsius Cardinalis Ponentis, audito etiam voce et scripto R. P. D. Alexandro Verde, Sanctae Fidei Promotore, omnibus sedulo perpensis, rescribendum censuerunt: « Affirmative, seu signandam esse Commissionem introductionis Causae, si Sanctissimo placuerit ». Die 19 Aprilis 1910.

Facta postmodum de his Sanctissimo Domino Nostro Pio Papae X per ipsum infrascriptum Cardinalem Sacrae Rituum Congregationi Praefectum relatione, Sanctitas Sua Rescriptum eiusdem Sacri Consilii ratum habuit et probavit propriaque manu signare dignata est Commissionem introductionis Causae Venerabilis Servi Dei Paschalis Attardi, sacerdotis saecularis, die 27, eisdem mense et anno.

Fr. S. Card. Martinelli, *S. R. C. Praefectus.*

L. ✠ S.

† Petrus La Fontaine, Episc. Charystien., *Secretarius.*

SACRA ROMANA ROTA

RIPANA *(Ripatransone).*

IURIUM.

Pio PP. X regnante, Pontificatus Dominationis suae anno septimo, die 2 Aprilis 1910, RR. PP. DD. Michael Lega, Decanus, Ponens, *Gustavus Persiani, Antonius Perathoner, Auditores de turno, in causa* Ripana - Iurium - *inter parochum SS. Gregorii et Margaritae repraesentatum per Vincentium Sacconi, advocatum, et Capitulum Cathedrale Ripanum, repraesentatum per Angelum D'Alessandri, advocatum, sequentem definitivam tulerunt sententiam.*

S. Pius V oppidum *Ripaetransonis,* quod erat dioecesis Firmanae, auxit titulo *civitatis* cum Ecclesiam S. Benigni ad Cathedralis dignitatem evexit; quatuordecim vero parochiales Ecclesias eiusdem oppidi univit et adnexuit, cum suis bonis et iuribus, singulis quatuordecim praebendis, quibus constitutum est Capitulum Cathedrale. Dein hae paroeciae, auctoritate eiusdem S. Pii V, redactae sunt ad quatuor, ceteris omnibus suppressis, cum civitas Ripana divisa esset in quatuor regionibus; Ajelli videlicet, S. Dominici, Montis Antiqui, et Capitis Montis nuncupatis et in unaquaque regione una parochialis Ecclesia sufficere visa est; nempe in Ajello Ecclesia S. Benigni in Cathedralem erecta, in S. Dominici parochialis Ecclesia S. Angeli de Roflano, in Montis Antiqui SS. Nicolai, Rustici et Eleuterii, denique in regione Montis Antiqui parochia SS. Gregorii et Margaritae. — Hae quatuor parochiae unitae manserunt Archipresbyteratui et tribus canonicatibus et praebendis uti singulis, non autem toti Capitulo, vel mensae Capitulari, facultate Canonicis concessa, per Vicarios perpetuos ab Ordinario loci approbandos, parochialia ministeria exercendi.

At parochiale officium ex deputatione Vicariorum, uti saepe contingere solet, non satis tanto muneri idoneorum, magnum patiebatur detrimentum, unde querelae excitatae sunt, et harum occasione Sacra Congregatio negotiis Episcoporum et Regularium praeposita censuit *expedire ut unio praedicta dissolveretur.* Et hoc perfecit Paulus V sua

Constitutione « *Exposcit pastoralis* », qua unionem quatuor parochiarum Archipresbyteratui et tribus canonicatibus factam, perpetuo dissolvit, separans et disiungens easdem Ecclesias a praebendis canonicalibus, iubens, tamquam liberas, praevio examine per concursum, iuxta legitimam formam, conferri debere.

Iam a constitutione Ecclesiae Cathedralis Ripanae, quia Ecclesia S. Benigni erat angustior, deliberatum fuerat, Cathedralem transferri ad Ecclesiam SS. Gregorii et Margaritae, quod tamen, praecipue renuente parocho ad SS. Gregorii et Margaritae, perfici non potuit usque ad annum 1601, quo Clemens VIII per *Breve* mandavit eiusmodi translationem dari executioni. Reapse veteri Ecclesia solo aequata, nova extructa est in eodem loco sumptibus communitatis. Et in *Brevi* cavetur quod eadem civitas seu communitas teneretur, prope dictam Ecclesiam SS. Gregorii et Margaritae, domum construere tum pro Episcopo tum pro parocho.

Dum opera dabatur novae Ecclesiae aedificandae, parochus SS. Gregorii et Margaritae animarum curam administravit in Ecclesia S. Blasii, quam sub anno 1637, pene fatiscentem, dereliquit, et ad Ecclesiam SS. Gregorii et Margaritae rediit, aegre tamen a Capitulo exceptus. Uti enim contentiones non defuerant parochum inter et Capitulum in Ecclesia S. Benigni, ita coniiciebant Capitulum non pacificam fore simultaneam utriusque permanentiam in nova Ecclesia Cathedrali. Timorem non fuisse inanem confirmavit eventus; parochus enim coactus fuit ab Ecclesia Cathedrali discedere et iterum ad S. Blasii se recipere, decreto Curiae Ripanae anni 1641. At haec Ecclesia minabatur ruinam, eidemqua reficiendae parochus impar erat, quam ob rem res delata est ad Sacram Congregationem EE. et RR., quae die 14 Iunii 1651 rescripsit: « *Parochialem esse in Cathedrali nec molestetur Propertius pro restauratione Ecclesiae S. Blasii. Quo vero ad reliqua Episcopus provideat ne oriantur scandala* ». Quod rescriptum, pro sua executione interpretatum est, et applicavit Episcopus Ursinius decreto anni *1657*, iubens, etiam comminatis poenis, parochum: « che per l' avvenire dobbiate esercitare la « cura delle anime a voi soggette nella nostra Chiesa Cattedrale, dove « per voi e i vostri successori abbiamo provvisto di sagrestia congiunta « all' altare di S. Gregorio ecc. ». Plures quaestiones per hoc decretum e medio sublatae sunt, et non paucae praeventae, ne in posterum exorirentur; at non omnes praecaveri poterant, quae malo fato dein exarserunt. Hisce definiendis occurrit episcopale decretum diei *9 Iunii 1907*, quod tamen cum minus arrideret instantiis Capituli Ripani, iidem Canonici impetere iudicialiter deliberarunt. Quorum precibus annuens apud H. S. Tribunal institui iudicialem cognitionem eiusdemque causae definitionem

fieri commisit Beatissimus Pater. Quaestio autem hodie agitur sub hisce rogandi formulis, legitime inter partes concordatis:

I. *An ius celebrandi officia nuncupata generalia pro defunctis in Ecclesia Cathedrali Ripana spectet ad Capitulum vel potius ad Parochum SS. Gregorii et Margaritae in casu.*

II. *An Capitulum Cathedrale Ripanum ius habeat exclusivum in Ecclesia Cathedrali, ita ut parochus SS. Gregorii et Margaritae a Capitulo pendeat quoad usum Ecclesiae, excepto tamen Altari S. Ioannis seu paroeciali, necnon quoad usum organi, eidemque Capitulo solvere teneatur taxas statutas vel statuendas in casu.*

III. *An parocho SS. Gregorii et Margaritae competat titulus vulgo* « Parroco del Duomo, o della Cattedrale » *in casu.*

In definitionem harum quaestionum RR. PP. DD. Auditores ad *factum* quod attinet haec perpenderunt:

1.° Vi Constitutionis Pauli V factum est, ut dissoluta in perpetuum unione inter praebendas parochiales et canonicales, munus parochiale separaretur et fieret independens a Capitulo, quod cum auctoritatem in parochiam exercere non posset, eum removere a sua Ecclesia enixius conatum est.

2.° In conventione, qua Communitati Ripanae cessa est vetus Ecclesia ut *nova in eodem loco* construeretur, cautum fuit debere communitatem, *prope dictam Ecclesiam S. Gregorii in Cathedralem construendam..... pro commoditate et habitatione Vicarii perpetui* (nondum enim facta fuerat dissolutio unionis praebendae parochialis a canonicali Const. Pauli V) *curam animarum gerentis in dicta Ecclesia S. Gregorii.* Quare communis erat intentio ut parochialis cura ab Ecclesia Cathedrali non disiungeretur, cum ipsa parochialis in cathedralem erigeretur; et canonicorum desiderium inde expellendi parochum habitum est post praefatam separationem, decretam a Paulo V. — At *de facto* parochialis Ecclesia S. Gregorii iam titulo Cathedralis aucta fuerat, unde una eademque Ecclesia facta est cathedralis et parochialis.

3.° Videtur quod nova Ecclesia Cathedralis erecta sit sub titulo SS. Gregorii et Margaritae, et hoc comprobare dicenda sunt innumera documenta multo posteriora erectioni Cathedralis Ripanae. Ita in Bulla *institutionis* parochi Mancini, *24 Maii 1840,* narratur: « *Ego notarius..... requisitus pro parte Clerici D. Propertii Mancini..... me personaliter contuli..... ad Ecclesiam Cathedralem SS. Gregorii et Margaritae* ». — Verum Capituli Advocatus in discussione orali causae, habita die *31 Martii p. elapsi,* asseruit Ecclesiam Cathedralem esse sub titulo et invocatione *S. Gregorii Magni Papae.* Forsan innititur Patronus auctoritati Philippi

Monacelli, Episcopi Ripani, qui in relatione S. Visitationis a. 1826 narrat: « *Qua completa* (Ecclesia) *non vero usque ad eiusdem perfectionem, attamen in statu sufficienti ad explendas inibi ecclesiasticas functiones sub a. 1622 cathedra episcopali regente R. P. D. Laurentio Arzolino, Episcopus ipse et Capitulum illam officiare coeperunt dimissa parochiali S. Benigni ac eiusdem titulo; viso enim decreto S. RR. C. diei 14 Iunii 1623 titulus ipse in alterum S. Gregorii commutatus fuit; ideo nedum Ecclesia, verum etiam Capitulum sub titulo existunt ab eo tempore, sub invocatione et protectione S. Gregorii Magni* ». Ast adverti debet, in referendo titulo nuncupatum fuisse (uti in more est) S. Gregorium Magnum uti Patronum Principem nec exinde excludi S. Margaritam sed veluti haberi secundo loco Patronam. Ceterum RR. PP. DD. Auditoribus visum est, heic non quaeri de titulo, sed de ipsa ecclesia, quae absque dubio una eademque est et Cathedralis et Parochialis sive uni et alteri unus idemque sit titulus sive sit distinctus. Quo sensu Sacra Congregatio EE. et RR. anno 1652 rescripsit: « *Parochialem esse in Cathedrali* ».

Hisce in *facto* notatis, ad *ius* quod spectat haec considerata sunt. Ex Constitutione Pauli V dissolvente in perpetuum praefatam unionem, secutum est Ecclesiam Cathedralem non esse Parochialem quatenus neque capitulo neque alicui ex capitularibus cura competit animarum; sed esse Parochialem quia in ea, iam ante erectam Cathedralem, cura exercebatur animarum, quae adhuc exercetur et exercenda est a parocho independenter a Capitulo. Quae positio quamvis in *facto* possit esse utrique parti difficilis, ob quotidianas difficultates quibus pax turbari potest, tamen in *iure* non est improbanda neque regulis iuris est contraria. Verum si quaeratur ad quemnam, nempe an ad capitulum aut ad parochum, pertineat Ecclesia, otiosum est quaerere de proprietate, quia Ecclesiae sunt extra commercium, seu in proprietate et dominio privatorum esse non possunt, uti probat Card. Cavagnis, *Ius. Publ. lib. VI, n. 221* (edit. quarta). Utrum vero penes ipsam ecclesiasticam communitatem aut particularem, aut localem, aut supremam sive respective sive absolute superiorem, Ecclesiarum proprietas dicenda sit residere, quaerunt iurisconsulti, uti videre est apud P. Brandi S. I. in opusculo « *Di chi sono le chiese?* » Remanet ergo *usus* Ecclesiarum ad quem ius habent personae iuridicae sive physicae sive morales in eisdem legitime constitutae.

Unde non habetur *iuridice* monstrum plurium capitum in uno corpore, prouti obiicit Patronus Capituli; nam apud Card. De Luca, *De Iurisd. Discept. Card. Albitii, n. 104*, legitur: « Cum non sit monstrum « quod in una Ecclesia duo sint capita, diversis tamen respectibus, uti

« consideravit Rota *in decisionibus Montis Regalis, Iurisdictionis 69 et « 121, Part. I, recent. et ex textu in l. s. ff. de iurisdictione omnium iudi- « cum* voluit ».

Et *in Decis. 7 aut 6* coram Molines docetur: « ..... cum inter se com- « patiantur simulque stare possint Ecclesiam esse saecularem et pro- « prium saecularem Rectorem habere inibi curam animarum exercentem « et nihilo minus officiari et divinum cultum in ea a Regularibus haberi, « ut advertit Card. De Luca, *de Reg. discept. 64, n. 4,* et punctualiter « *in disc. 30, n. 3 et 4, de iurisdict.* ubi optimum proponit exemplum « plurium Ecclesiarum Titularium S. R. E. Cardinalium, quae earum « antiquo statu et qualitate retentis precario retinentur et officiantur a « Regularibus..... *prouti etiam exploratum habemus nullam involvere repu- « gnantiam quod Ecclesia parochialis erigatur in collegium et nihilo mi- « nus cura in ipsum non transferatur sed exercibilis remaneat in eadem « Ecclesia per eum, qui illam antea habebat* ». Et ibi citatur *Decisio 125, P. XIX, recent.* qua resolutum fuit *constare de bono iure curatorum in Ecclesia parochiali S. Babylae dioecesi Mediolanen.*, quamvis haec Ecclesia erecta fuerit in Collegiatam. Cum enim Praepositus et Canonici vellent sibi arrogare nonnulla munera antea spectantia ad Curatos, hi victores e iudicio discesserunt quum demonstraverint, ex Bulla erectionis Collegiatae, per expressam voluntatem Pontificis Sixti V eorum praebendas et munera fuisse penitus conservata in eodem statu *ut prius;* unde conclusum fuit, hos Curatos curam habere animarum « *ut prius, et ad eos spectare totale et integrum curae animarum ministerium cum iuribus et emolumentis parochialibus* »; ita sub *n. 2 et n. 24* redditur ratio: « *iuri non repugnat quod Ecclesia parochialis erigatur in Collegium et nihilominus cura non transferatur in Dignitatem aut Collegium sed remaneat penes eum, qui illam antea habebat* ». Eadem principia disertissime explicat et confirmat *Decis. 103, Part. XIX, recent.* et docet Corradus, *Praxis benef., lib. 2, cap. 2, n. 50.* In casu nostro cum Ecclesia parochialis erecta fuit in Cathedralem, utique facta est mutatio in statu paroeciae cum haec unita fuerit Canonico Archipresbytero; sed Paulus V res in pristinum restituit, dissoluta quacumque unione parochiarum cum praebendis canonicalibus, unde parochiae effectae sunt liberae et a Capitulo et singulis canonicis independentes. Et in hodiernum statum praebendae parochialis in Ecclesia Cathedrali quadrant adamussim principia, quae recoluimus.

Firmata vero libertate et independentia parochi in Ecclesia Cathedrali relate ad Capitulum quoad integrum ministerium *curae* parochialis, consequitur *usum* Ecclesiae Cathedralis utrique competere, prouti expo-

stulat exercitium tum curae animarum tum functionum capitularium, servato debito ordine, *ne oriantur scandala*, uti sapientissime monuit Sacra Congregatio EE. et RR. in saepius relato rescripto. Duarum enim personarum ad invicem independentium simultanea permanentia in eadem Ecclesia non est *monstruosa* nec iuri contraria, sed facilem litibus, contentionibus, *scandalis* aperit aditum. Hinc providentissime Episcopus Ursinius monito Sacrae Congregationis satisfaciens, edidit decretum executorium, quo limites praefixit, quibus et Capitulum et parochus continerentur absque offensione propriorum iurium, et ita *scandala* evitarentur. Ast Sacra Congregatio non tantum sua monita direxit in Episcopum Ursinium, sed omnes Episcopos in Cathedra Ripana subsecuturos monere intendit ut invigilarent ne inter Capitulum et parochum *scandala* orirentur. Quare Episcopus Ursinius suo decreto a. 1657 non integrum absolvit munus executorium Episcopo concreditum a Sacra Congregatione, sed integram reliquit et intactam suis successoribus potestatem ea decernendi circa rescripti executionem quae pro diversis rerum adiunctis iubere oporteret ad vitandas contentiones canonicos inter et parochum. Reapse ipsum rescriptum ita conceptum est ut nihil novi constituat, sed rerum statum declaret - *parochialem esse in Cathedrali* -. Equidem cum Ecclesia Cathedralis, in vim Constitutionis Pauli V aeque inserviat functionibus canonicalibus et exercitio curae animarum, dissoluta tamen unione curae parochialis et praebendae canonicalis, ne ex independentia duorum munerum in eadem Ecclesia exercendorum sequantur contentiones, aemulationes, scandala, Episcopus usque providere debet. Huc spectat Sacrae Congregationis monitio: *Quo vero ad reliqua Episcopus provideat ne oriantur scandala.*

Quam ob rem RR. PP. DD. Auditores, in controverso decreto episcopali *diei 17 Augusti 1908*, censuerunt non posse probari quae asserit Episcopus « *che tutta la ragione di decidere nella presente controversia è* « *basata principalmente sulla retta interpretazione del Decreto Orsini* « *sopra accennato, il quale costituisce la regola fondamentale per la con-* « *sistenza della parrocchia dei SS. Gregorio e Margherita nella Chiesa* « *Cattedrale* ». Siquidem decisionis ratio in hodierna quaestione repetenda est a Constitutione quam habent in Ecclesia Cathedrali et Capitulum et parochia. — Hanc constitutionem perspicue significavit Sacra Congregatio rescribens - *parochialem esse in Cathedrali* -, nihil decernens circa eiusmodi simultaneam permanentiam duorum entium distinctorum et ad invicem independentiam in eadem Ecclesia, tantum denuncians pericula dissensionum et discordiarum, una simul admonens Episcopum ut invigilet ad easdem praepediendas. Episcopus Ursinius primus manus

admovit ut executioni mandaret decretum, sed non omne absolvit opus, uti iam animadversum est, et de necessitatibus, quae in dies exoriri possunt cognoscere debet Episcopus, qui dioecesim Ripanam regit ad fovendam pacem et concordiam in Ecclesia Cathedrali in aedificationem populi christiani. Attamen praetergredi fas non est Ordinario Ripano iura legitime quaesita quae scilicet sive ex decreto Ursiniano sive ex consuetudine sive alio quocunque legitimo titulo alteri ex contendentium certe acquisitum fuerit. Ita si non expresse et directe, tamen indirecte et implicite pro functionibus parochialibus assignatum est in decreto Ursiniano altare Sancti Gregorii: usus ita constanter firmavit hanc dicti altaris destinationem ut episcopus eamdem mutare non valeat. Item ex conventione anni 1745 parochus se obligavit in perpetuum ad solvendum unum scutatum capitulo pro quibusdam expensis cultus divini in Cathedrali: Episcopus in decreto *diei 17 Augusti 1908* ratam habet, uti par erat, eiusmodi conventionem, at iure merito ad duplum evexit pecuniae summam a parocho quotannis solvendam, habita ratione imminuti pecuniae valoris. Eadem ratione Capitulum revereri debet non minus quam decretum ursinianum, decretum Sacrae Visitationis anni 1819, mandans distincto campanarum pulsu fidelibus annunciari missae parochialis celebrationem.

In ordinandis vero *normis* quibus explicandae sunt in Cathedrali functiones canonicales et parochiales, rectam sibi ponit regulam Episcopus in decreto a. 1908 advertens: « *Ciò va sempre inteso col riguardo « alla precedenza che di diritto spetta al Capitolo* » De modo quo continenda sit haec praecedentia, disserit De Herdt, *Praxis Capit., cap. 9, § 8,* posito casu distinctionis Capituli et parochiae erectae in Ecclesia Cathedrali, uti contigit in Metropolitana Mechliniensi, et docet « Talis paro- « chus non dependet a Capitulo sicut Capitulum etiam non dependet a « parocho. Capitulum igitur et parochus duo sunt magistri et duo domini « in eadem domo seu Ecclesia. Ecclesia qua Cathedralis certe maior est « et eatenus praeferenda; quatenus autem est parochialis, etiam sua iura « habet. Oportet autem omnia ita ordinare et disponere ut Capitulum « occasionem et tempus opportunum functionibus parochialibus relinquat; « et parochus neque choro neque functionibus capitularibus impedimen- « tum ponat. Curandum omnino est Capitulo et parocho ut omnes se « intra iurium et officiorum suorum limites contineant etc. ». Barbosa, *de Canonicis, cap. 18, n. 44 et cap. 19, n. 1;* Melanus, *de Canonicis, l. 1, cap. 1;* Lucius Ferrari, *Bibliot. can. canonicus, art. 11 n. 3;* Pallottini, *canonici, § 7, n. 1, sq.*. De potestate autem Episcopi decernendi ea quae spectant ad ordinem sacrarum functionum in Ecclesia Cathedrali quum

in eadem permanere debent et Capitulum et parochia, quin tamen una ab altero dependeat, rescripsit Sacra Congregatio Concilii in una *Pamlonen. Iur. par., 28 Aug. 1886 et 29 Ianuarii 1887*, et inde deducitur, hisce in adiunctis, Episcopum edere ordinationem debere qua auferantur contentionum et aemulationum pericula et scandala.

Porro in regulandis functionibus per se non parochialibus ratio habenda est illius potioris dignitatis et praeminentiae canonicorum cathedralium prae aliis sacerdotibus vel parochis, uti probant citatae auctoritates et in primis *Barbosa ll. cit.*, quo sub aspectu iure merito Capitulo reservatae sunt certae functiones non parochiales in diebus solemnioribus peragendae, quas enumerat Can. Masciaretti in litteris diei 8 Martii p. elapsi.

Sed in casu, ne fiat confusio advertere praestat inter Capitulum et parochiam ne haberi quidem illam *unionem aeque principalem* quae intercedit si Capitulum et parochia in dictam unionem copulentur, salvis tamen iuribus utriusque partis essentialibus, exercendis in eadem Ecclesia. Ad hanc speciem unionis se referunt plures decisiones Sacrae Rituum Congregationis adserentes Capitulo maiorem partem et potiorem functionum, quae proprie non sint parochiales. Ita in *Baionen.* S. RR. Congregatio rescripsit, *die 13 Septembris 1879*, « *Functiones in Ecclesia Cathedrali, quae simul est parochialis, spectant ad Capitulum, excepta tamen sacramentorum administratione* ». Item in *Drapanen. diei 5 Iul. 1871* in *Urgentina*, *diei 23 Maii 1873;* et Sacra Congregatio Concilii, his obsecuta regulis, in *Carcassonen.*, *diei 14 Iunii 1890.* E contra in themate nulla habebatur *unio aeque principalis.* Etenim ante cit. Constitutionem Pauli V habebatur unio perfecta seu *extinctiva*, ex canonicatu et titulo parochiali unum efficiens beneficium, quam unionem penitus et in perpetuum dissolvit Paulus V statuens « unionem praedictam dissolvere, ut melius pro« videretur curae animarum et illius exercitio. » Ergo Summus Pontifex nedum iuribus parochiae essentialibus providere voluit, sed *curae animarum et illius exercitio;* seu integrae administrationi muneris parochialis. Quam dissolutionem ita efficacioribus verbis significat Pontifex ut diserte doceat nullam unionem superstitem esse, ait enim ab Archipresbyteratu et a canonicalibus, respective « *perpetuo dissolvimus ac easdem* « *parochiales Ecclesias illarumque curam animarum.... perpetuo dismem*« *bramus et separamus...* ». Propositum Pontificis hoc erat, quamcumque in posterum auferre unionem; quandoquidem praedicta unio tot ac tanta produxerat incommoda. Ceterum exploratissimi iuris est, duarum praebendarum aut fundationum, suapte natura, distinctarum, non haberi unionem quamcumque nisi expresse decernatur.

Huc autem redit animadversio ab initio posita, scilicet « *neque mon-* « *struosum esse quod in una Ecclesia adsint duo corpora inter se distincta,* « *saecularium et regularium habentia duo capita,* ut de Ecclesia Montis « Regalis exemplificat *Rota, coram Coccino, decis. 157...* et de Ecclesia « S. Ambrosii Mediolanen. habente duo collegia inter se distincta, quo- « rum unum regitur ab Abate, alterum vero a Praeposito, advertit Lot- « terius, *de re benef., lib. 1, q. 18, n. 20* » et ita disserit decisio Rotalis 103ª inter recent. *Part. 19, t. 1;* idemque confirmant decisiones iam ab initio relatae, et explicant ulterius *Montis Regalis* Iurisdictionis, *69 et 12, Part. 1. Recent.* Exempla vero allata in citatis decisionibus adamussim quadrant in casum nostrum, nulla enim unio vel aeque principalis haberi potest inter duo collegia, unum saeculare, regulare alterum.

Hisce praeiactis animadversionibus, ad singula dubia haec perpenderunt RR. PP. DD. Auditores. - In primo dubio quaeritur, num parocho ius competat celebrandi *officia generalia* pro defunctis. Hoc ius sibi vindicat Capitulum abiudicans Parocho. Si stemus decreto Ursiniano deberet contrarium asseri; statuit enim Episcopus Ursinius. « Circa le oblazioni « dei funerali delli parrocchiani dichiariamo spettare totalmente al Cu- « rato e di quelli fuori della parocchia che si seppelliranno in detta « Cattedrale, pagatane la quarta funerale al parroco del defunto, il resto « sia parimenti per detto curato. Il funerale nostro e dei Vescovi nostri « successori dichiariamo spettare al Capitolo, *conforme* all'*antico solito* ». Idem decernitur pro officiis defunctorum celebrari solitis in diebus Commemorationis annuae defunctorum. Quarum praescriptionum fundamentum est tum *ius commune* attribuens parocho eiusmodi obventiones funeraticias vel saltem *quartam partem;* tum observantia « *secondo l'antico* « *solito* ». Capitulo autem reservatur tantum funus Episcoporum.

At progressu temporis, et certe ab anno 1821, officia generalia celebrare coepit etiam Capitulum. Hoc anno quatuor parochi civitatis querelas movent et conqueruntur de officio generali indicto a Capitulo: « *essendo questa una novità senza esempio che può andare a ferire i* « *diritti e gli interessi parrocchiali..... che col loro silenzio non intendono* « *prestar consenso all' atto che potrebbe indurre una consuetudine lesiva* « *dei medesimi parrocchiali diritti* ». At protestatio videtur in irritum cessisse, aut saltem nullum subsecutum fuisse decretum quod provocare intendebant parochi a Sacra Rituum Congregatione ad quaestionem dirimendam. Si a celebrandis officiis generalibus impediri non valuit Capitulum, hoc repetendum videtur a bono iure, quo etiam pollet Capitulum celebrandi haec officia quoties legitime a fidelibus committantur; Capitulum enim non secus ac parochus, sub diverso tamen

respectu, sunt Ecclesiae Cathedralis rectores. Quare si ante annum 1821 haec officia tantum a parocho celebrabantur, hoc secutum fuerat praecipue a decreto ursiniano, quod tamen, uti non semel animadversum fuit, non constituit novum rerum statum et ordinem in Cathedrali, sed quae pridem constituta fuerant, oppurtunis regulis moderatus est ne *orirentur scandala,* iuxta mentem Sacrae Congregationis EE. et RR. Si enim officia generalia ab utroque celebrari valeant et detur locus praeventioni, difficillime evitantur aemulationes et contentiones, uti hodierna docet experientia.

Quia vero hodie Capitulum contendit sibi exclusive eiusmodi ius competere et potissimum ex *praescriptione,* PP. Auditores perpendentes documenta et attestationes hinc inde productas, censuerunt non satis constare de asserta praescriptione favore Capituli. Sane extra dubitationis aleam versatur, controversum ius et parocho competere, *vi sui muneris,* idemque longo tempore ipsum exercuisse: ergo Capitulo probandum esset, idem ius ita exclusive ipsum exercuisse, contradicente parocho, ut adversus eumdem praescriptio decurrerit. At id in probatis non existit; nam ipsae attestationes, quae sunt ambiguae et facile in utramque partem detorquentur, evincunt quasi-possessionem controversi iuris ex parte Capituli non esse certam sed aequivocam neque publicam. Nam ipsi capitulares fatentur, fidelibus persuasum esse parocho hanc facultatem inesse, nempe celebrandi *officia generalia,* eique haec committuntur. De secuta celebratione ipse parochus attestationem facit fidelibus, eisdemque appositas syngraphas attestantes missarum celebrationes tradit; ergo ex duobus rectoribus in Cathedrali sacras functiones celebrantibus, quinam dicendus est *officium generale* celebrasse, Capitulum an parochus? Hic quoties sibi committantur officia generalia in more habet monere praefectum sacrarii capitularis eique tradere necessariam pecuniam ut Sacerdotibus celebrandis satisfaciat. Qua ratione, Parochus dum consulit ut omnia in Ecclesia sint decenter peracta pro officii celebratione, et sacerdotes per consuetum pulsum campanarum moneantur, una simul non praeiudicat suo iuri quia in Ecclesia Cathedrali explicari non possunt eiusmodi functiones nisi parochum inter et Capitulum maxima intercedat concordia. Et hoc animadversum est a PP. Auditoribus, considerantibus haec facta, quibus Capitulum fundat potissimum suam intentionem, non esse certa et univoca ad effectum possessionis necessariae ad praescriptionem; exploratissimi autem iuris est ex regula 3.ª Iuris in 6.° « *sine possessione praescriptio non currit* ». Statum vero possessionis reddunt magis confusum et incertum plures attestationes parocho favorabiles pluraque documenta eidem faventia, quae exceptionibus

impetuntur a Patrono Capituli, sed suam vim non amittere visa sunt RR. Patribus, ea maxime de causa quia Capitulum, *quae* asserit, plene probare debet.

Denique adverterunt DD. Auditores, non officere parocho, quae retulit Canonicus Sciarra: « *che nei libri di amministrazione di questa « Chiesa Cattedrale..... si trova segnata come riscossa la tassa utensili per « uffizi generali dovuta alla medesima Sagrestia dall' anno 1742 sino a « questi ultimi tempi* ». Nam exinde probatur, Capitulum, etiam ante annum 1821, coepisse *officia generalia* celebrare; siquidem nemo inficias iverit, taxam pro utensilibus solutam ob officia generalia a parocho indicta et in Cathedrali celebrata, pro rata parte rependendam esse sacrario Capituli; non secus ac haec taxa solvitur singulis ecclesiis ad quas se conferunt Sacerdotes inibi celebrantes occasione offrcii generalis, uti fert mos in civitate Ripana.

Ad 2.um dubium Patres respondere censuerunt *negative prout proponitur,* quia dubium ita conceptum est ut vindicare intendat Capitulo ius in Ecclesia *exclusivum* seu *proprietatem,* et hoc in quaestionem adducere non placet, neque quoad Capitulum neque quoad Parochum. Reducitur enim quaestio ad *usum* Ecclesiae; et hic attribuitur tum Capitulo tum parocho eum in finem ut unum et alter suas functiones pacifice expleat in Ecclesia Cathedrali. Haec conclusio necessario sequitur ex dictis. Parochus apud suam Ecclesiam SS. Gregorii et Margaritae residere debet, in eaque sua munera adimplere. Omnem dubitationem sustulit rescriptum Sacrae Congregationis declarans: « *parochialem esse in Cathedrali* » unde...., poenis comminatis, ab Episcopo Ursinio, parochus coactus fuit in Cathedrali curam animarum agere, decernens quod « *per l'avvenire dobbiate esercitare la cura delle anime a voi soggette nella « nostra chiesa Cattedrale* ». Ipse Paulus V, dissolvens unionem intercedentem inter parochias et canonicales praebendas nonnullas, decernit: « *perpetuo dissolvimus ac easdem parochiales Ecclesias illarumque curam animarum..... perpetuo dismembramus et separamus* ». Cum Pontifex separaverit etiam ecclesias, ad Ecclesiam Cathedralem quod attinet dismembrare non poterat nisi *usum* quoad *curam animarum,* et planum est, quia Ecclesia est simul et parochialis et cathedralis. Ceterum cum Capitulo post Constitutionem Paulianam cura animarum nullimode competat, haec ex *integro* et *libere* exercenda est a parocho. Quam ob rem competit parocho usus integrae Ecclesiae in exercitium curae animarum; designatio autem altaris Sancti Gregorii in decreto Ursiniano non est *taxativa* et *exclusiva,* sed *prudentialis:* « *per togliere anco ogni scan- « dalo e confusione, ordiniamo che i Curati sì presenti che futuri non*

« *possano fare funzioni parrocchiali in tempo che si recitano i divini* « *offizi, eccettuata l'amministrazione dell'Augustissimo Sacramento del-* « *l'Eucaristia e della Penitenza ecc.* ». Infra in eodem decreto iubetur, parochum debere duas sedes confessionales providere, certe non collocandas ad altare Sancti Gregorii, sed in ambitu Ecclesiae nec non praecipitur: « *sia tenuto* (il Curato) *a far scopare la Chiesa una volta* « *il mese ed un'altra volta il Capitolo* », ita etiam parocho data est clavis Ecclesiae et turris campanariae; et exinde quasi simbolice et iuridice apte significatur, usum Ecclesiae aeque competere et Capitulo et parocho. Quod recognovit ipsum Capitulum inita conventione *diei 3 Aprilis 1745*, vi cuius onus parocho impositum fuit solvendi quotannis certam summam pro cereis insumendis in festo Purificationis B. M. V., pro cantu Matutini Maioris Hebdomadae, pro cereo paschali, pro campanarum funibus; nimirum parochus coactus est concurrere in expensas cultus divini in Ecclesia Cathedrali, nullo facto discrimine inter functiones parochiales et non proprie parochiales. Quem usum universae Ecclesiae ad parochum spectantem veluti solemniter confirmat Bulla *Institutionis* parochi Mancini in beneficio parochiali obtento a. 1640, quando maximae exardescebant capituli aemulationes in eumdem parochum; legitur in Bulla: « *Ego Notarius..... me personaliter contuli una cum dicto D. Propertio ad Ecclesiam Cathedralem SS. Gregorii et Margaritae, intus civitatem Ripam in quarterium Capitis Montis; ibique perventus et prope ad altare SS. Sacramenti..... in realem actualem et corporalem possessionem dicti altaris et Ecclesiae immisi etc.* ». Hoc documentum deductum fuit ab eodem parocho penes Sacram Congregationem EE. et RR., quum mota est quaestio Capitulum inter et parochum, et prodiit rescriptum « *parochialem esse in cathedrali* ».

Quod vero spectat ad organi usum, ex actis Sacrae Visitationis a. 1825-27, refertur « *Episcopo pro tempore organi manutentio spectaret* », ergo excluditur Capitulum a proprietate organi et haec potius Episcopo attribuenda videtur. Quidquid vero sit de proprietate, certe organi usus cumulative competit Capitulo et parocho pro functionibus respective propriis, ob rationes fuse expositas. Si autem aliqua taxa solvenda sit pro sustinendis expensis organi, haec ab Episcopo determinanda est, uti expresse recognoscit parochus in suis litteris diei 24 Febr. 1910.

Quum in 2.° dubio firmiter quaeratur, an parochus Capitulo « *solvere teneatur taxas statutas vel statuendas in casu* », animadverterunt RR. Patres parochum non pendere a Capitulo in exercitio suarum functionum, neque eidem subiectum esse; unde Capitulum, pro usu Eccle-

siae et suppellectilium ad eamdem spectantium, taxas imponere non valet quas tantum statuere et moderari valet Episcopus.

Denique quoad postremum dubium seu quoad usum tituli « *parroco* « *della cattedrale* », RR. Domini censuerunt, eiusmodi titulum parocho non esse improprium neque Capituli iuribus praeiudicium facere. Siquidem quamvis post separationem et divisionem factam per Const. Pauli V parochiae a praebendis canonicalibus et ab ipso Capitulo et a mensa, Ecclesia Cathedralis, quâ talis, non sit parochialis, tamen una eademque Ecclesia inservit functionibus capitularibus et parochialibus; parochus habet usum et possessionem Ecclesiae, quae est Cathedralis et hoc sensu est parochus Ecclesiae Cathedralis. Nam casus *genitivus* denotat *dominium* aut saltem *possessionem;* ita in *decis. 70, n. 4, part. 18, tom. 1, et decis. 735, n. 37, part. 18, tom. 2, inter recent.*, et probatum fuit parochum revera Ecclesiae Cathedralis usum habere proindeque *possessionem.* Quia nullam habet relationem ad Capitulum Cathedralis, parochus dici non posset *parochus Capituli Cathedralis;* quia tunc genitivus non denotat *dominium* aut *possessionem* sed *personalitatem,* uti perpenditur in *decis. 27, n. 1, part 3, recent.* - Qui sensus iuridicus tituli « *parroco della Catte-* « *drale* » in themate est obvius, quia cum omnibus in civitate Ripana nota sit conditio parochi in Ecclesia SS. Gregorii et Margaritae relate ad Capitulum, tamen hanc appellationem aut alias similes vulgo usurpant libri parochiales ab a. 1637, decreta Curiae episcopalis, fideles etiam in condendis testamentis, et civilis auctoritas, imo ipsi Canonici in pluribus publicis documentis; sufficiat adducere textum conventionis initae die 3 Aprilis 1745, uti testatur notarius « *tra il Rev. Capitolo di* « *questa città di Ripa ed il Curato di essa Cattedrale* ».

Quibus omnibus consideratis et sedulo perpensis, Christi nomine invocato, Nos infrascripti Auditores, pro tribunali sedentes et solum Deum prae oculis habentes, propositam quaestionem definientes, ad proposita dubia respondemus:

Ad 1.um *Spectare ad Parochum quoque seu non exclusive ad Capitulum.*

Ad 2.um *Negative prout proponitur; usum autem tum Ecclesiae tum organi spectare ad utrumque pro functionibus et muniis cuique competentibus, servato debito ordine. A parocho vero praeter taxas iam statutas seu conventas, solvendas esse si quas Episcopus statuerit.*

Ad 3.um *Affirmative.*

Ita sententiamus et definimus. — In expensis vero iudicialibus condemnamus Capitulum, dempto tamen honorario advocati parochi.

Ita pronunciamus, mandantes Ordinariis locorum et ministris tribunalium, ad quos spectat, ut executioni mandent hanc sententiam, et

adversus reluctantes procedant ad normam sacrorum canonum, et praesertim *cap. 3, sess. XXV, de Reform.* Concilii Tridentini, iis adhibitis executivis et coercitivis mediis, quae magis efficacia et opportuna pro rerum adiunctis extitura sint.

Romae, in sede Tribunalis, die 2 Aprilis 1910.

Michael Lega, *Decanus, Ponens.*
L. ✠ S. Gustavus Persiani.
Antonius Perathoner.

Sac. Tancredes Tani, *Notarius.*

SIGNATURA APOSTOLICA

MEDIOLANEN. *(Milano).*

CURAE ANIMARUM.

Inter Paulum Rossi Archipresbyterum, Parochum Sancti Ioannis Baptistae Civitatis Modoetiae, et Coadiutores curatos SS. Mauritii, titulares Michaelis et Petri Martyris.

In ordinario Coetu seu Congressu habitu ab infrascripto cum Eminentissimo ac Revmo P. D. Card. Vincentio Vannutelli, Supremi Apostolicae Signaturae Tribunalis Praefecto, die 29 mensis Martii 1910, propositum fuit dubium iuxta regulas eiusdem Tribunalis *(Lex propria, Can. 40, par. 2)* ad deliberandum, an admitti posset instantia seu recursus Coadiutorum Curatorum Modoetiae in Archid. Mediolan. adversus sententiam S. R. Rotae sub die 23 mensis Martii 1909, quae statuerat ut « coadiutoribus competat potestas exercendi curam animarum tum in Ecclesia Archipresbyterali parochiali iuxta modum in tabulis fundationis assignatum et sub dependentia Archipresbyteri nec non firma potestate Ordinarii, quoad Coadiutorias curatas titulares ea praescribendi et ordinandi quae S. Fundator non praescripsit nec ordinavit », prouti iam Emus Archiep. Mediolan. Card. Andreas Ferrari in suo Decreto S. Visitationis, die 16 mensis Novembris 1903, edixerat. Quum autem proposita instantia seu recursus, qui praefatam rotalem sententiam tum ex capite nullitatis tum ex capite restitutionis in integrum impetebat, secundum Tabulas Fundationis S. Caroli Borromaei et Iuris Canonici praescriptiones, rite attenteque pertractatus ac discussus fuerit,

animadversum est, nullum eidem recursui iuris fundamentum inesse quoad petita, ideoque non posse nec debere admitti. Quapropter editum est Decretum, quo reiicitur praefata instantia seu recursus, quia nec nullitas sententiae rotalis ullimode probetur, neque expetitae restitutioni in integrum locus esse possit.

Id Decretum regulariter sub die 31 mensis Martii 1910 actoribus notificatum fuit. Quum vero utile tempus, quo, iuxta regulas in Supremum Signaturae Apostolicae Tribunal inductas, fas erat adire plenariam eiusdem Tribunalis sessionem pro instantia adversus huiusmodi Decretum, praedicti recurrentes elabi fecissent; idem Decretum ex officio remissum fuit R. P. D. Michaeli Lega, S. R. Rotae Tribunalis Decano, pro omni et quocumque legis effectu, etc. nec non pro eiusdem insertione in Actis Apostolicae Sedis.

Nicolaus Marini, *a Secretis.*

L. ✠ S.

SECRETARIA STATUS

EPISTOLAE

I.

AD R. P. D. PETRUM BALESTRA, ARCHIEPISCOPUM CALARITANUM, OB DEVOTIONIS OBSEQUIUM BEATISSIMO PATRI, NOMINE ETIAM EPISCOPORUM SARDINIAE, PRO CONFERENTIIS REGIONALIBUS COADUNATORUM, REVERENTER EXHIBITUM.

Il Santo Padre ha ricevuto con vero piacere il devoto Indirizzo che V. S. Illma e Revma, in nome dell'intiero Episcopato Sardo testè radunato per le Conferenze regionali, Gli ha inviato a testimonianza solenne del profondo attaccamento e della sincera devozione che lega i pastori della Sardegna al Pastore Massimo di tutti i fedeli.

Sua Santità non dubita che, mercè la divina grazia, le Conferenze suddette siano state feconde di salutari iniziative per le singole diocesi, e che allo zelo spiegato in esse farà seguito un non minore impegno, nel tradurre in atto i saggi consigli presi.

Ed a questo fine il Santo Padre implora su V. S. e su tutti cotesti suoi Confratelli l'abbondanza delle celesti grazie, delle quali sia auspice

e pegno l'apostolica benedizione che di gran cuore imparte ai medesimi ed ai rispettivi loro greggi.

Mi valgo intanto dell'occasione per raffermarmi, coi sensi della più distinta stima,

Di V. S. Illma e Revma

Roma, 6 Maggio 1910.

Servitore

L. ✠ S. R. Card. Merry del Val.

II.

AD R. P. D. PATRITIUM RICHARDUM HEFFRON, WINONENSIUM EPISCOPUM, AD INEUNDAM EPISCOPALEM SEDEM PROPERANTEM.

Winonam, ita renunciatum est, cogitas, adeptum initurus pontificatum. Ita sane fas tibi erat, qui te pastorem expetunt, christifideles quantocius affari ac paterno animo complecti, fovere.

Id consilii, quod tuam pulchre redolet in concreditum gregem plenam caritate voluntatem, pergratum habuit Beatissimus Pater, Qui quidem confidit ut bonorum omnium largitor Deus sacro, quem in Eius gratiam et gloriam suscepturus es, principatui cursum prosperum et sine offensione concedat. Tu vero « labora sicut bonus miles Christi Iesu » et eum te verbo et exemplo Episcopum praesta, quem spectata virtus probavit, integrae vitae ac frugiferae navitatis sacerdotem. Nihil est igitur cur ego, Augusti Pontificis nomine, te, Winonensem Ecclesiam concedentem, ad studium catholici nominis, ad vigilantiam, ad prudentiam, ad caritatem et ad ceteras virtutes adhorter, quibus deditus iamdiu fuisti. In iis excolendis totus eris, ita sane, ut eam, quae modo te ornat, novam impositam personam, ornaturus et ipse sis vehementiori sacerdotalium omnium virtutum cupiditate.

Hoc tantum tibi prae ceteris ante oculos vult positum Beatissimus Pater, in quo nimirum, hisce praesertim temporibus, evigilent vel maxime oportet Episcoporum curae. Intelligi volo de sacris Seminariis ita sapienter providenterque moderandis fovendisque, ut, instituto assequendo paria, tales edant sanctuarii ministros, qui virtutis ac doctrinae laude perspicui, fratribus in pulvere et sole laborantibus suppetias veniant utiliter. In huiusmodi porro actionis genere te egregie fuisse versatum haud ignorat Sanctitas Sua; maiori vero cum studio in posterum versaturum absque ulla dubitatione confidit. Huc igitur alacer contende, ut quam spem expectationemque tui concitasti, eam, Deo opitulante, sustinere valeas quin etiam et superare.

Auspicem interea divinorum munerum ac paternae Pontificis Maximi benevolentiae testem, accipe apostolicam benedictionem quam eadem Sanctitas Sua et tibi et tuo Clero populoque peramanter in Domino impertit.

Hanc ego nactus occasionem, existimationem in te meam confirmo, meque profiteor libentissime

Romae, die 6 Maii 1910.

Amplitudini Tuae

Addictissimum

L. ✠ S.

R. Card. Merry del Val.

DIARIUM ROMANAE CURIAE

S. CONGREGAZIONE DEI RITI

Il giorno 7 Giugno p. v., nel Palazzo Apostolico Vaticano, all'Augusta presenza del S. Padre, si terrà la Congregazione Generale dei Sacri Riti, nella quale gli Emi e Rmi Signori Cardinali, i Rmi Prelati Officiali, ed i Consultori Teologi, componenti la medesima, discuteranno e daranno il loro voto sul dubbio delle virtù in grado eroico nella Causa di Beatificazione e Canonizzazione della Ven. Margherita Bourgeoys, fondatrice della Congregazione delle Suore di Nostra Signora.

SEGRETERIA DI STATO

NOMINE

Sua Santità, con biglietto della Segreteria di Stato e con Breve, si è degnata di nominare:

Protonotarii Apostolici ad instar participantium:

19 Aprile 1910. — Mons. Michele C. Mac Donough, Vicario generale della diocesi di Portland.

27 Aprile. — Mons. Giovanni Biagiarelli, Arcidiacono della Cattedrale di di Fano.

30 Aprile. — Rev. Dott. Bertramo Ottone Bardenhewer, Professore di Esegesi biblica nell'Università di Monaco;

— Mons. Alfonso Bellesheim, Prevosto della Collegiata della B. V. M. in Aquisgrana.

Prelati domestici di S. S.:

18 Aprile 1910. — Rev. D. Francesco Trudel, Consultore Diocesano e Parroco di S. Giuseppe in Allotowen (Portland);

— Rev. Can. Giuseppe M Gimenez Camacho, Vicario generale della diocesi di Malaga.

4 Maggio 1910. — Rev. D. Francesco Scholz, Canonico della Cattedrale di Breslavia;

— Mons. Giovanni Mazanek, Canonico della Cattedrale di Cracovia.

ONORIFICENZE

Il Santo Padre, con biglietto della Segreteria di Stato e con Breve, si è degnato di conferire le seguenti onorificenze:

La Commenda dell'Ordine di S. Gregorio Magno, classe civile:

19 Aprile 1910. — Al Sig. Conte Maria Sebastiano Gerardo Pietro de la Villegoutier.

2 Maggio 1910. — Al Sig. Ambrogio Petry, della archidiocesi di New-York.

La Commenda dell' Ordine di S. Silvestro:

11 Aprile 1910. — Al Sig. Ferdinando Seeboeck, Scultore.

21 Aprile. — Al Sig. Giulio Moulinasse, Presidente del Comitato della Stampa Cattolica in Belgio.

28 Aprile. — Al Sig. Avv. Carlo Bianchetti, di Torino.

Il Cavalierato dell'Ordine di S. Gregorio Magno, classe civile:

13 Aprile 1910. — Al Sig. Marchese Carlo d'Antane, della diocesi di Digne.

20 Aprile. — Al Sig. Angelo Desormeaux, dell'archidiocesi di Rennes.

27 Aprile. — Al Sig. Barone Carlo Gillès de Pélichy, membro della Camera dei Rappresentanti nel Belgio.

28 Aprile. — Al Sig. Augusto David, dell'archidiocesi di Cambrai.

Il Cavalierato dell'Ordine di S. Silvestro:

11 Aprile 1910. — Al Sig. Pietro Backx, di Anversa.

14 Aprile. — Al Sig. Gerardo Hülskens, della diocesi di Münster.

22 Aprile. — Al Sig. Adelino Desguin, Direttore dell'« Hainaut » nel Belgio.

28 Aprile. — Al Sig. Lodovico Baumann.

2 Maggio 1910. — Al Sig. Giorgio Baumberger, redattore primario del giornale « Neue Zürcher Nachrichten » in Zurigo.

MAGGIORDOMATO DI SUA SANTITÀ

NOMINE

La Santità di nostro Signore, con biglietto di S. E. Rma Mons. Maggiordomo, si è degnata di nominare:

Camerieri segreti soprannumerari:

2 Maggio 1910. — Il Rev. D. Pietro Krawczynski, della diocesi di Cracovia;

— Il Rev. D. Antonio Gruszecki, della diocesi di Cracovia.

3 Maggio. — Il Rev. D. Nicolò van Balen, dell'archidiocesi di Utrecht.

6 Maggio. — Il Rev. D. Adamo Maciejowscki, della diocesi di Plock;

— Il Rev. D. Leone Goscicki, » » »

— Il Rev. D. Boleslao Wrostowski, » » »

— Il Rev. D. Mariano Kowalski, » » »

— Il Rev. D. Casimiro Targowski, » » »

17 Maggio. — Il Rev. D. Antonio J. Hordÿk, della diocesi di Bois-le-duc;

— Il Rev. D. Giuseppe Falat, della diocesi di Premislia.

25 Maggio. — Il Rev. D. Giuseppe Busetto, Parroco dei SS. Gervaso e Protaso, in Venezia.

30 Maggio. — Il Rev. D. Ferdinando Ritter, della diocesi di Budweis.

Cameriere segreto di spada e cappa soprannumerario:

6 Maggio 1910. — Il Sig. Alfredo Bourdin, della diocesi di Belley.

Cameriere d'onore in abito paonazzo:

17 Maggio 1910. — Il Rev. D. Pasquale Santo Martino, della diocesi di Nicteroy.

SACRA ROMANA ROTA

PAG.

Ripana. - Iurium. - *2 aprilis 1910* 418

SIGNATURA APOSTOLICA.

Mediolanen. – Curae animarum. - *31 martii 1910* 431

SECRETARIA STATUS.

EPISTOLAE.

I. Ad R. P. D. Petrum Balestra, Archiepiscopum Calaritanum, ob devotionis obsequium Beatissimo Patri, nomine etiam Episcoporum Sardiniae, pro Conferentiis regionalibus Coadunatorum, reverenter exhibitum. - *6 maii 1910.* 432

II. Ad R. P. D. Patritium Richardum Heffron, Winonensium Episcopum, ad ineundam episcopalem sedem properantem. - *6 maii 1910* . 433

DIARIUM ROMANAE CURIAE

I. S. Congregazione dei Riti. *Congregazione generale* 434

II. Segreteria di Stato. *Nomine* . . . . . »

III. Maggiordomato di Sua Santità. *Nomine* 436